UDENRIGSMINISTERIET

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Handlingsplan for fødevare-klyngens eksport 2022-2023

Indholdsfortegnelse

4 **Forord**

6 **Executive summary: En styrket indsats for fødevareklyngens eksport**

10 **Indledning: Fødevareklyngen er i en international førerposition**

12 **Fødevareklyngens internationale rammevilkår**

14 **Eksport af fødevarer til hele verden**

16 **Eksport af teknologier og løsninger til den grønne omstilling**

18 **Eksport af økologi, biosolutions og plantebaserede fødevarer**

20 **Fødevareklyngens små og mellemstore virksomheder**

22 **Udviklings- og myndighedssamarbejde understøtter positioneringen af fødevareklyngen**

23 **Branding af fødevareklyngen – Food Nation**

24 **Fælles opfølgning og koordination**

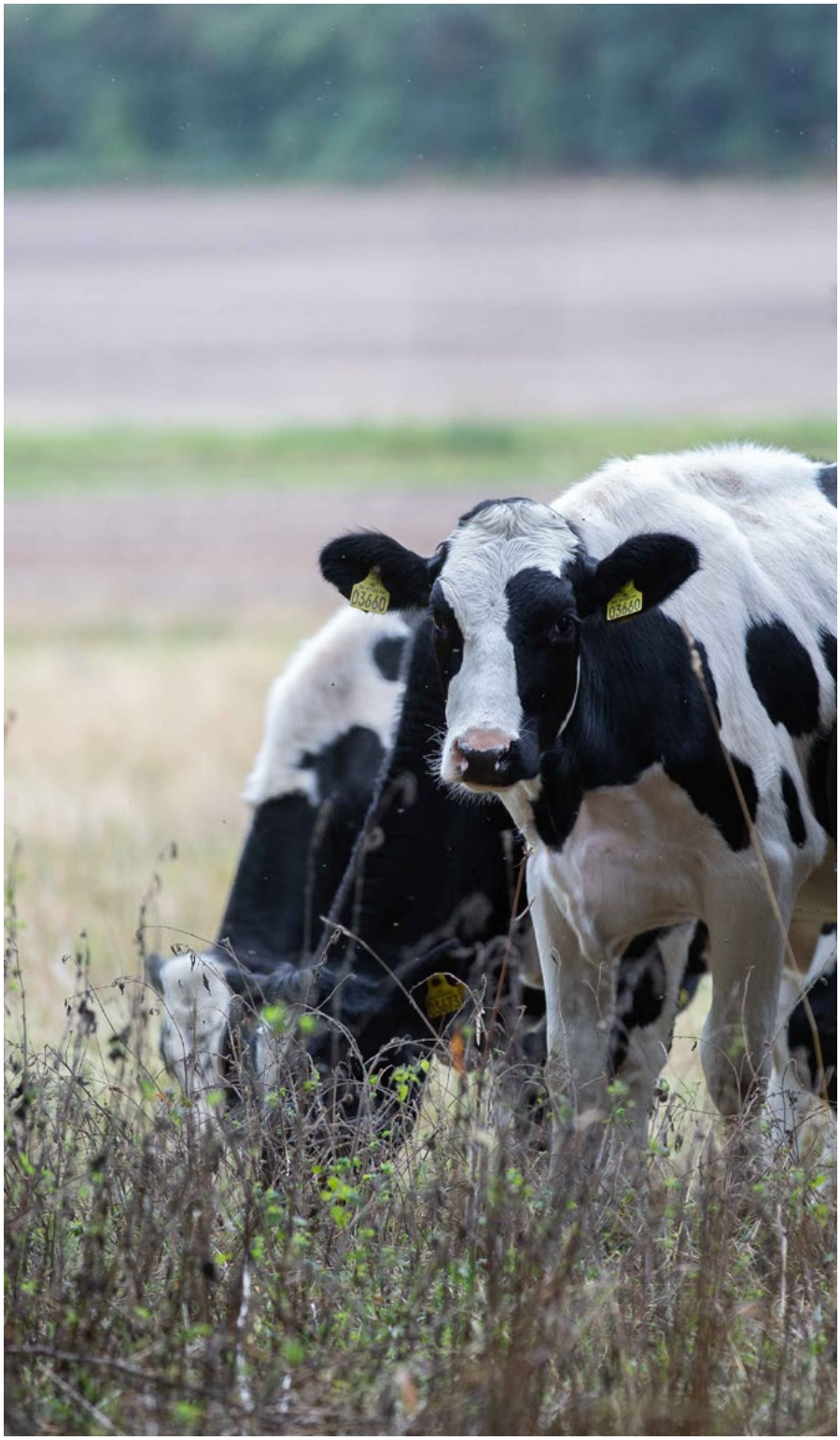

Kolofon
Handlingsplan for
fødevareklyngens eksport 2022–2023

Published: September 2022
Trykt: 978-87-94224-29-1
Digital: 978-87-94224-30-7

Løbenummer: 2021/22:20

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Slotsholmsgade 12
1216 København K
https://fvm.dk/

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
https://um.dk/

Design og layout: Kontrapunkt,
Regeringens kommunikationsenhed

Forord

Vi oplever i disse år flere og større udfordringer, som påvirker verden betydeligt. Fødevaresituationen er mange steder kritisk. De drastiske konsekvenser af klimaforandringerne bliver stadigt tydeligere.

En voksende verdensbefolkning og middelklasse betyder, at behovet for og efterspørgslen på fødevarer vil stige markant i de kommende år. Det gælder ikke mindst de bæredygtige kvalitetsfødevarer.

Den danske fødevareklynge har en unik mulighed for at bidrage til at løse de globale udfordringer med effektive, bæredygtige og innovative produktionsmetoder og løsninger. Regeringen ønsker derfor at bringe Danmarks position inden for fødevareproduktion endnu mere i spil til gavn for den danske fødevareklynge, dansk eksport og beskæftigelse, og inden for den globale grønne omstilling. Den udvikling skal ske i samarbejde med erhvervet. For sammen kan vi mere.

Fødevareklyngen udgør et af Danmarks vigtigste erhverv og eksportsektorer. Eksporten leverer et markant bidrag til det danske samfund og til dansk økonomi. Fødevareklyngen skaber arbejdspladser og vækst i hele landet og bidrager til vores fælles velfærd. Den stærke tradition for produktion af kvalitetsfødevarer, andelsbevægelsen og innovation skal også i fremtiden bidrage til at styrke sammenhængskraften, forme kommende generationer og øge velfærden i vores samfund. Det er derfor afgørende, at vi styrker vores position og udbygger vores eksportmuligheder.

Fødevareklyngens virksomheder agerer i dag i en verden kendetegnet ved stor uforudsigelighed. Den regelbaserede, velkendte verdensorden er under stadigt stigende pres. Den internationale økonomi er ramt af efterdønningerne af Brexit, Covid-19-pandemien, et logistisk pres på de globale forsyningskæder og senest krigen i Ukraine, som har store konsekvenser for fødevareforsyningssikkerheden, energipriserne og skaber generel stor usikkerhed.

Med den politiske aftale om grøn omstilling af dansk landbrug fra oktober 2021 er der sat en klar retning for udviklingen af dansk landbrug og fødevareproduktion. Med aftalen er der sat ambitiøse reduktionsmål for land- og skovbrugssektorens drivhusgasudledninger på 55-65 pct. i 2030 i forhold til udledningen i 1990. Fødevareklyngen har også sat ambitiøse mål for erhvervets grønne omstilling og sigter på at være netto klimaneutrale i 2050. Det er derfor vigtigt, at vi sammen skaber resultater, som kan styrke fødevareklyngens allerede stærke position. Så vi netop har mulighed for at øge eksporten og bidrage endnu mere globalt.

Det er regeringens ambition, at den danske fødevareklynge også fremadrettet skal udgøre en stærk eksportsektor.

Det er også regeringens ambition, at klyngen gennem sine styrkepositioner skal bidrage til en grøn omstilling globalt med gode arbejdstagerrettigheder og -vilkår. Regeringen vil understøtte fødevareklyngens eksport ved at fastholde og udvide markedsadgange, få flere små og mellemstore virksomheder ud på eksportmarkederne, og på samme tid styrke innovationen og udviklingen af nye bæredygtige løsninger, teknologier og fødevarer, som kan bidrage til at accelerere den grønne omstilling ude i verden. Samtidig skal fødevareklyngen bidrage med løsninger på de globale udfordringer på fødevareforsyningssikkerhed.

Derfor prioriterer regeringen i tæt partnerskab med erhvervet at fremme eksporten af danske fødevarer og løsninger. Det skal vi gøre ved at styrke og fremtidssikre fødevareklyngens eksisterende styrkepositioner samtidig med, at nye styrkepositioner og vækstpotentialer skal udfoldes. Til gavn for Danmark og verden.

Jeppe Kofod
Udenrigsminister

Rasmus Prehn
Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri

En styrket indsats for fødevareklyngens eksport

Fødevareklyngens virksomheder eksporterede i 2021 for ca. 173 mia. kr. svarende til ca. 22 pct. af Danmarks samlede vareeksport

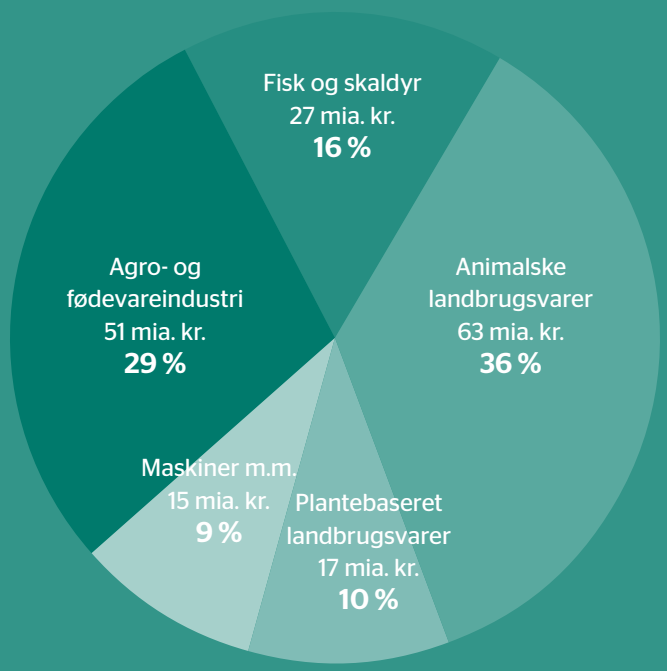

125.000 personer var beskæftiget i fødevareklyngens virksomheder i 2021

Den danske fødevareklynge opererer i en verden præget af behovet for grøn omstilling, og hvor kriser og ustabilitet er blevet et vedvarende vilkår. Det anslås, at landbruget globalt udleder 22 pct. af verdens klimagasser[1]. Verdens befolkning anslås at vokse til 9,7 mia. mennesker i 2050[2], og med øget velstand stiger efterspørgslen på kvalitetsfødevarer med høj fødevaresikkerhed. Det betyder, at der i fremtiden skal produceres bedre mad til mange flere mennesker under fortsat stigende hensyntagen til klimaet og klodens ressourcer.

Handelskrige, Brexit, Covid-19 og senest krigen i Ukraine har skabt stor usikkerhed på markederne samt store forstyrrelser og udfordringer i de globale forsyningskæder. Kriser er blevet en normaltilstand på de internationale markeder.

Regeringen har et højt ambitionsniveau for fødevareklyngens eksport og ønsker med en stærk myndighedsindsats ude og hjemme at understøtte virksomhedernes adgang til eksportmarkederne. Dels ved at sikre markedsadgang for fødevareklyngens mange forskelligartede produkter og dels gennem en stærk myndighedsindsats på markederne, der understøtter danske virksomheders afsætning.

Danmarks repræsentationer har adgang til lokale beslutningstagere, hvilket bidrager til at facilitere samarbejdsmuligheder, eksport og markedsadgang til gavn for danske virksomheder, ligesom erhvervsfremstød giver virksomhederne mulighed for at etablere kontakt til potentielle kunder. Derfor er tilstedeværelse med udsendte og lokalansatte medarbejdere et vigtigt element i eksportfremmeindsatsen.

På landbrugs- og fødevareområdet har Fødevareministeriet og Udenrigsministeriet placeret otte statskonsulenter og to sektoreksperter på særligt prioriterede markeder, og med mere end 65 repræsentationer og omtrent 45 handelsrådgivere spiller myndighedernes medarbejdere en central rolle i eksportfremmeindsatsen for fødevareklyngen. Dertil er der udsendt seks sektorrådgivere i udvalgte udviklingslande, der blandt andet fremmer den grønne omstilling, reducerer fattigdom og mindsker ulighed.

Styrkelse af indsatser for fødevareklyngens eksport til og med 2023:

- Etablering af Forum for Fødevareklyngens Eksport (FFK), der styrker partnerskabet mellem relevante myndigheder og fødevareerhvervet.
- Udvidelse af den lokale tilstedeværelse med fem lokalt ansatte eksportrådgivere samt fire udsendte sektoreksperter og statskonsulenter, der understøtter virksomhedernes eksport på prioriterede markeder i USA, Europa, Mellemøsten og Asien.
- Reduceret timesats for Udenrigsministeriets eksportrådgivning af virksomheder samt yderligere reducerede timesatser for små og mellemstore virksomheder.
- Styrkelse af Fødevarestyrelsens kapacitet til at forhandle markedsadgang for danske fødevarevirksomheder og understøtte virksomhedernes adgang til eksport.
- Øget støtte til erhvervsfremstød og -delegationer i hele verden, herunder særligt for små og mellemstore virksomheder.
- Bevillingen for Fælles Erhvervsfremstød målrettes de fem prioritetssektorer i Regeringens Handlingsplan for Økonomisk Diplomati, herunder bæredygtige fødevarer og agritech.
- Bedre rammer for brandingen af den danske fødevareklynge gennem Food Nation samt ambitiøs tilførsel af midler til at understøtte eksporten for virksomheder ramt af Brexit.
- Styrket fælles koordination og prioritering af ministerrejser og højniveaubesøg med henblik på at skabe større synergi til erhvervsfremstød via Forum for Fødevareklyngens Eksport.

Medlemmer af Forum for Fødevareklyngens Eksport

Bryggeriforeningen, DAKOFO, Danish Export, Danish Seafood Association, Danmarks Fiskeriforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Food & Bio Cluster Denmark, Food Nation, Landbrug & Fødevarer, Marine Ingredients Denmark, Økologisk Landsforening, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Udenrigsministeriet.

Med den politiske aftale om Sommer- og erhvervspakken fra juni 2021 samt udmøntning af Brexit-reserven har regeringen styrket eksportfremmeindsatsen i 2021-23 markant.

Samarbejdet mellem erhvervet og myndighederne er centralt, når det kommer til at fortsætte udviklingen af fødevareklyngens eksport fremadrettet. Denne handlingsplan sætter en styrket ramme for det offentlig-private partnerskab mellem myndighederne og erhvervet, og derfor er den også udarbejdet i tæt dialog med erhvervet i Forum for Fødevareklyngens Eksport (FFK). I forummet nedsættes desuden relevante og målrettede task forces, som skal formulere og implementere konkrete anbefalinger til eksportfremmeindsatsen. Forummet får desuden til opgave at følge op på implementeringen af handlingsplanens mange initiativer, ligesom forummet vil komme med anbefalinger til regeringens fremtidige prioriteter for eksportfremmeindsatsen for fødevareklyngen efter 2023.

Med handlingsplanen er det regeringens ambition at styrke fødevareklyngens eksport til gavn for dansk velfærd og danske arbejdspladser, en global grøn omstilling med øget fødevareforsyningssikkerhed og desuden prioritere at sikre gode arbejdstagerrettigheder og vilkår globalt.

Myndighedernes tilstedevarelse på udvalgte markeder

- Trade Council medarbejdere
- Statskonsulenter & sektoreksperter
- Strategisk sektorsamarbejde

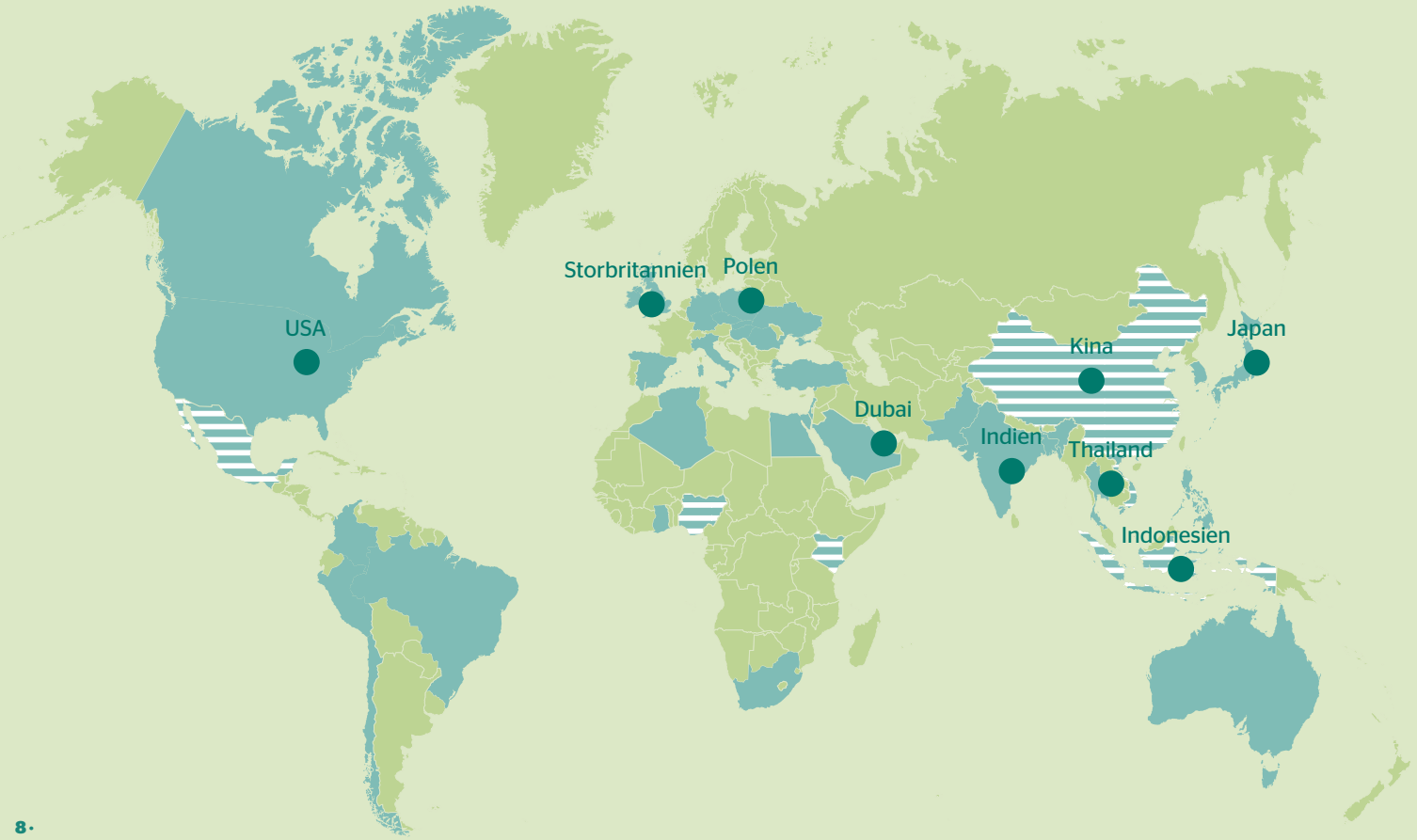

Fødevareklyngen er i en international førerposition

Den danske fødevareklynge producerer og eksporterer fødevarer, landbrugsvarer og fiskevarer af høj kvalitet og med et relativt lavt klimaaftryk. Samtidigt leverer klyngen varer, teknologier og løsninger, som efterspørges globalt. Eksporten har gennem tiden været en afgørende drivkraft for udviklingen af den danske fødevareklynge. Med en handlingsplan for fødevareklyngens eksport ønsker regeringen at understøtte fødevareklyngens fortsatte udvikling og positionering. Således skal de danske virksomheder i klyngen også fremover udgøre et af Danmarks vigtigste erhverv og eksportsektorer, bidrage til en bæredygtig vækst i Danmark og den grønne omstilling globalt.

Den danske fødevareklynge leverer et betydningsfuldt og markant bidrag til det danske samfund. I 2021 eksporterede fødevareklyngen for ca. 173 mia. kr., hvilket svarer til 22 pct. af Danmarks samlede vareeksport. Klyngens virksomheder beskæftiger i alt 125.000 personer, hvoraf en stor andel er afhængig af eksporten[3]. En stor del af arbejdspladserne er placeret i yder- og landkommunerne, og de er derfor også vigtige for de små lokalsamfund og Danmarks sammenhængskraft.

Danmark som foregangsland for den grønne omstilling

Verdens befolkning vil ifølge FN stige med næsten 2 mia. mennesker til 9,7 mia. i 2050[4]. I takt med den stigende befolkningstilvækst i særligt Asien, Afrika og Latinamerika, og tilsvarende forbedret velstand ikke mindst for den voksende middelklasse, er efterspørgslen efter fødevarer og særligt kvalitetsfødevarer, herunder bl.a. kød og andre proteinkilder, i stærk vækst[5].

Det er en udvikling, som skaber et stort pres på klodens ressourcer, biodiversiteten og indsatsen mod global opvarmning. Omtrent 22 pct. af verdens menneskeforskyldte udledning af drivhusgasser stammer fra landbrugs- og fødevaresektoren[6]. Samtidigt er verdens forbrugere blevet mere klimabevidste, hvilket har skabt en større efterspørgsel efter bæredygtige fødevarer og produktionsmetoder. Der er behov for at producere mere bæredygtigt gennem en mere effektiv ressourceudnyttelse og samtidigt styrke eksporten af grønne fødevarer og løsninger. Her er den danske fødevareklynge stærkt positioneret.

Figur 1: Fordeling af dansk vareeksport 2021

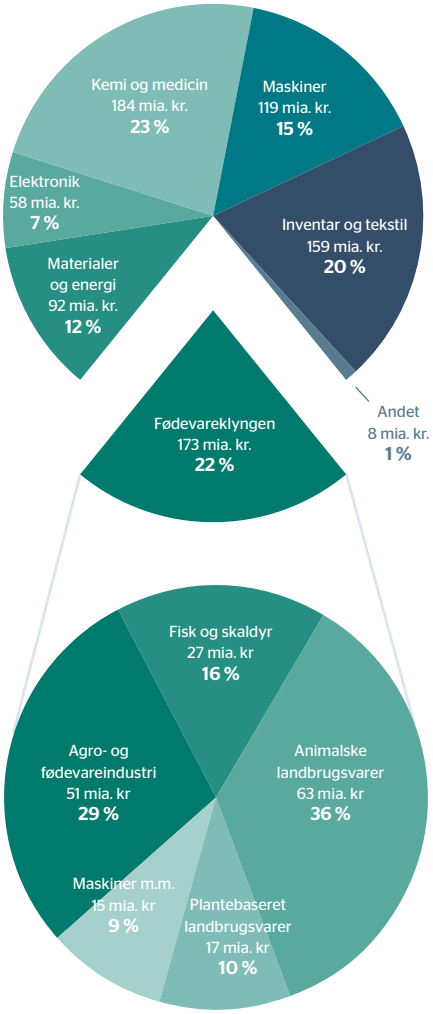

Kilde: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri på baggrund af Danmarks Statistik, KN8Y.

Mange års erfaring har gjort Danmark til et internationalt anerkendt foregangsland inden for grøn omstilling på fødevareområdet, herunder inden for bæredygtighed, gastronomi, økologi og innovation. Danmarks udledning af klimagasser i landbrugsproduktionen er eksempelvis blandt de laveste i verden, når der måles pr. kg. produceret gris eller liter mælk[7]. Den udvikling har kun været mulig, fordi hele fødevareklyngen med sin store diversitet og tradition for bredt samarbejde kan teste og afprøve nye innovative løsninger i stor skala. Med styrkepositioner som kvalitet, sikkerhed, effektivitet og et lavt klimaaftryk står den danske fødevareklynge således stærkt positioneret med løsninger til de globale udfordringer, der kalder på bæredygtig fødevareproduktion og løsninger til at brødføde den voksende befolkning i verden.

Global usikkerhed og ustabilitet skaber både udfordringer og muligheder for eksporten

Den globale udvikling er kendetegnet ved øget usikkerhed og vedvarende håndtering af kriser. Globale forskydninger, handelskonflikter, Brexit, Covid-19 og senest krigen i Ukraine har betydet, at de globale markeder i de senere år har oplevet markante og vedvarende chok. Det globale handelssystem er under pres, og danske eksportvirksomheder oplever i stigende grad barrierer i form af protektionisme og tekniske handelshindringer.

Usikkerhed på eksportmarkederne og forstyrrelser i de globale værdi- og forsyningskæder er blevet en normaltilstand og skaber massive udfordringer for fødevareforsyningssikkerheden i store dele af verden. Usikkerheden medfører, at mange lande har øget fokus på selvforsyning og søger at trække deres værdikæder tættere på for at minimere sårbarheder. Høj inflation medfører stigende fødevarepriser på markederne, hvilket øger risikoen for hungersnød i udviklingslande med lav købekraft og høj afhængighed af importerede fødevarer. Samfundets forventninger til danske virksomheder har også ændret sig. Der er stigende forventninger til, at de er en del af løsningen på de globale kriser og agerer som værdipolitiske aktører. Kombineret med en øget opmærksomhed og eksponering bl.a. ved sociale medier og lignende, betyder det, at virksomhedernes ageren eksponeres globalt, hvilket stiller nye krav til virksomhedernes omstillingsparathed.

Med det nye verdensbillede skabes også nye muligheder, hvor fødevareklyngen kan bidrage til at løse verdens udfordringer med innovative produkter og løsninger, som derved også kan bidrage til at fremtidssikre fødevareklyngens eksport. Det kalder på et styrket offentlig-privat partnerskab, hvor de aktuelle udfordringer stiller krav til en aktiv indsats på tværs af offentlige og private aktører via tilstedeværelse og opbygning af relationer på eksportmarkederne.

Fra ambition til handling

Med den politiske aftale om grøn omstilling af dansk landbrug fra oktober 2021 er et bredt flertal i Folketinget blevet enige om et bindende reduktionsmål for land- og skovbrugssektorens drivhusgasudledninger på 55-65 pct. i 2030 sammenlignet udledningen i 1990. Derudover har store dele af fødevareklyngen selv sat et ambitiøst mål om at være CO_2-neutral i 2050[8]. De ambitiøse mål stiller krav til en fortsat udvikling af den danske fødevareklynge, som kan udnytte sine styrkepositioner til at levere innovative produkter og løsninger til verdensmarkedet, ligesom en stærk eksport kan fungere som drivkraft for udviklingen af produkter og løsninger til den grønne omstilling både nationalt og globalt.

I tillæg til de nationale ambitioner og prioriteter har Folketingets partier med sommer- og erhvervspakken fra juni 2021, regeringens handlingsplan for FN's verdensmål samt udmøntning af Brexit-reserven styrket eksportfremmeindsatsen for perioden 2021-23. Handlingsplanen for fødevareklyngens eksport er udarbejdet i forlængelse af regeringens Handlingsplan for Økonomisk Diplomati fra februar 2022 og den udviklingspolitiske strategi Fælles om Verden fra 2021.

Fødevareklyngens internationale rammevilkår

Når danske virksomheder handler med lande uden for EU, er det multilaterale handelsregler fastlagt i Verdenshandelsorganisationen (WTO) samt EU's bilaterale handelsaftaler, der sætter rammen for virksomhedernes handel. Særligt WTO's principper om ligebehandling og ikke-diskrimination har afgørende betydning for danske eksportvirksomheders muligheder for at konkurrere på verdensplan på rimelige vilkår. For markederne uden for EU spiller EU's bilaterale og regionale handelsaftaler med tredjelande også en vigtig rolle gennem reduktion af toldsatser og tekniske handelshindringer, beskyttelse af investeringer og investeringsfremme, mens det inden for EU er det indre marked, der sikrer ensartede og retfærdige konkurrencevilkår.

Regeringen arbejder strategisk med at fremme prioriterede danske styrkepositioner og udviklingen af internationale standarder i multilaterale fora såsom FN's Fødevare- og Landbrugsorganisation (FAO) og de organisationer, der af WTO anerkendes som standardsættende på deres områder, herunder Codex Alimentarius, Verdensorganisationen for Dyresundhed (WOAH) og den Internationale Plantesundhedskonvention (IPPC).

Hovedformålet med Danmarks handelspolitik er at fremme markedsadgang for varer, tjenester og investeringer samt understøtte stærke globale forsynings- og værdikæder på fair og bæredygtige præmisser. Det skal ske i tæt samarbejde med EU-systemet, som er vores bedste vej til indflydelse på globale rammevilkår og håndtering af grænseoverskridende udfordringer. Når EU står sammen, taler vi med større vægt og kan sikre, at europæiske løsninger og standarder f.eks. vedrørende miljø og arbejdstagerrettigheder vinder frem, så danske og europæiske eksportvirksomheders konkurrenceevne ikke undermineres internationalt.

Regeringen arbejder for, at EU fører en åben, fair og bæredygtig handelspolitik. Deri ligger, at EU på den ene side skal styrke sin modstandskraft og forsvare egne økonomiske interesser og på den anden side skal forblive åben og drage fordel af internationalt handelssamarbejde bl.a. ved hjælp af en offensiv tilgang til indgåelse af nye handelsaftaler og nedbrydning af handelsbarrierer.

Nye markedsadgange på papiret er dog ikke nok. Der er også behov for, at danske virksomheder bedre kender til og udnytter de fordele f.eks. for toldnedsættelser, der ligger i handelsaftalerne. Her gør Udenrigsministeriet en stor forskel via målrettede indsatser, også til SMV'er, ved at oplyse om indhold og muligheder i handelsaftalerne. Til trods for handelsaftaler kan virksomhederne også fortsat opleve forskellige tekniske handelshindringer på de globale markeder, herunder SPS-foranstaltninger. På baggrund af konkrete tilbagemeldinger fra virksomhederne kan regeringen løfte handelshindringerne i de relevante fora i EU og videre i WTO.

Indsatser

- Regeringen arbejder for et velfungerende indre marked med lige konkurrence- og markedsvilkår, der fremmer danske interesser.
- Regeringen engagerer sig aktivt i arbejdet med internationale standarder på fødevare-, veterinær- og plantesundhedsområdet gennem de relevante standardsættende organisationer.
- Regeringen vil fortsat presse på for, at EU arbejder for en global regelbaseret markedsplads og fører en åben, fair og bæredygtig handelspolitik med "modernisering" og indgåelse af nye handelsaftaler ved løbende indspil til EU ift. danske interesser.
- Regeringen vil arbejde målrettet for at fremme, at handelspolitikken bruges strategisk og bidrager til at fremme bæredygtighed både i WTO-regi og i EU's bilaterale handelsforhandlinger.
- Regeringen arbejder for at sikre, at Danmark kan udnytte EU's handelsaftaler bedre ved at informere om og konkret vejlede i brugen af disse og samarbejder desuden med erhvervet om danske virksomheders kendskab til udnyttelsen af handelsaftalerne om f.eks. for toldnedsættelser.
- Regeringen er kontinuerligt opmærksom på tekniske handelshindringer og søger aktivt at løse disse gennem deltagelse i EU's markedskomité, handelspolitiske komité og lignende fora for at forbedre danske virksomheders markedsadgang og rammevilkår på de globale markeder.
- Udenrigsministeriet styrker rådgivningen om bæredygtige værdikæder frem mod 2023 med tre udsendte regionale værdikæderådgivere i Brasilien, Vietnam og Tyrkiet, som bl.a. understøtter danske virksomheders deltagelse i bæredygtige værdikæder, herunder inden for fødevareklyngen.

Rådgivning om bæredygtige værdikæder

Danske virksomheder samarbejder, handler og producerer på tværs af grænser gennem deltagelse i globale værdikæder. Som led i regeringens handlingsplaner for økonomisk diplomati og for FN's Verdensmål styrker Udenrigsministeriet rådgivningen om bæredygtige og socialt ansvarlige værdikæder til danske virksomheder på relevante markeder i udlandet. Vejledningsindsatsen skal understøtte, at danske virksomheder lever op til bl.a. FN's og OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd samt forberede virksomheder på de skærpede krav, der ventes ifm. ny EU due diligence lovgivning for bæredygtighed og afskovning. Udenrigsministeriet har udsendt to regionale værdikæderådgivere i Brasilien og Vietnam, som bl.a. understøtter danske virksomheders deltagelse i bæredygtige værdikæder. F.eks. er der i Brasilien fokus på afskovningsfri værdikæder og produkter, såsom soja, oksekød, træ og kaffe. En tredje medarbejder planlægges udsendt til Tyrkiet i løbet af 4. kvartal 2022.

Eksport af fødevarer til hele verden

De store eksportgrupper såsom svinekød, mejeriprodukter og fiskerivarer udgør langt størstedelen af fødevareklyngens eksport. Eksportvirksomhederne omfatter både de helt store virksomheder i den animalske sektor samt små og mellemstore virksomheder, økologiske såvel som konventionelle, der alle er afhængige af at kunne afsætte varer på eksportmarkeder, hvor efterspørgslen fremadrettet forventes at stige.

Et gennemgående fællestræk for fødevareklyngen er den store innovationskraft og evnen til at producere ressourceeffektivt. De store eksportvirksomheder skaber et fundament for udvikling af nye virksomheder og produkter, blandt andet ved innovativ udvikling og brug af rest- og sidestrømme. Eksempelvis omdannes sidestrømme fra mejerier og slagterier til innovative fødevareingredienser eller videreforarbejdes til produkter med høj værdi. Samtidig er den danske fødevareklynge anerkendt for sine styrkepositioner som høj kvalitet, bæredygtighed, hygiejne og fødevaresikkerhed, som er helt afgørende for virksomhedernes adgang til eksportmarkederne, ikke mindst højværdimarkederne.

Klyngens markante eksport af fødevarer drives af en verden med stigende befolkningstal, en stigende global middelklasse, et øget fokus på fødevareforsyningssikkerhed samt et stigende behov og efterspørgsel efter bæredygtige fødevarer. Men eksport af fødevarer bliver mere og mere kompleks. Ud over de stigende udfordringer med global usikkerhed og ustabile værdikæder, møder danske eksportvirksomheder øget protektionisme og bureaukratisering fra

Figur 2: De 10 største markeder i 2021 – fordelt på varegrupper

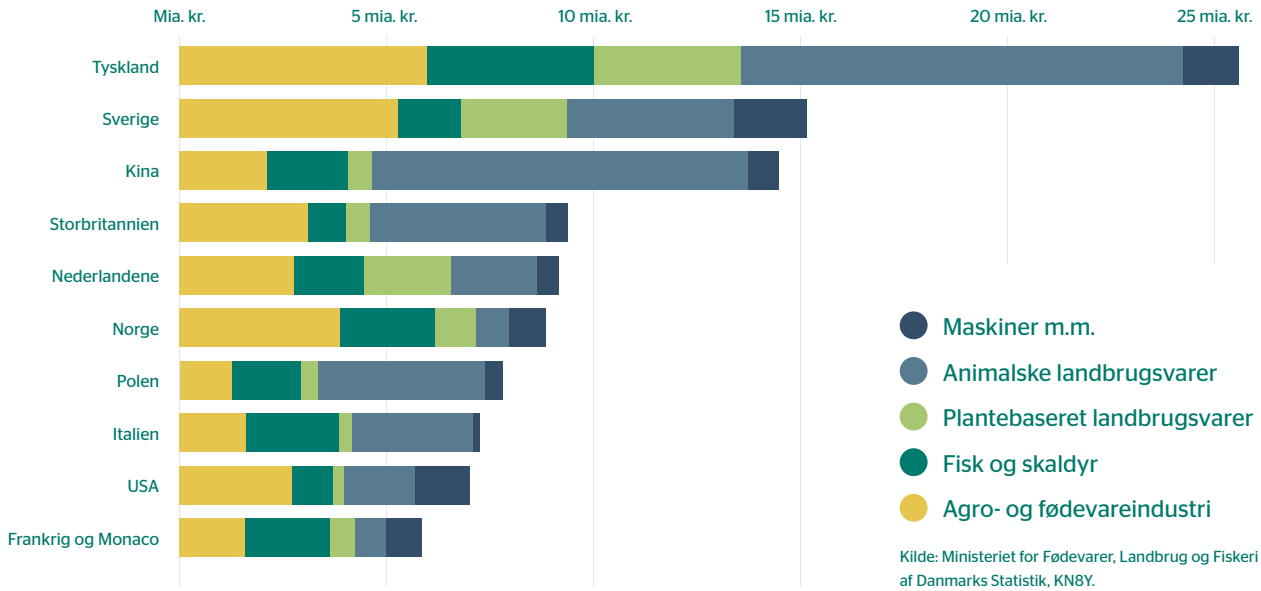

Kilde: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri på baggrund af Danmarks Statistik, KN8Y.

tredjelandes myndigheder, samt lukning af markeder som følge af udbrud af smitsomme husdyrsygdomme, hvilket udfordrer virksomhedernes manøvreevne og myndighedernes ressourcer.

Myndighedernes løbende arbejde med at fastholde og udvide markedsadgang er centralt for danske fødevarevirksomheder, hvis de skal kunne agere hurtigt og agilt, når markederne skifter, og der løbende introduceres nye rammevilkår for erhvervet og eksporten. Den danske fødevareklynge afsætter sine produkter på markeder i hele verden, og det er afgørende, at virksomhederne fleksibelt kan afsætte sine varer på de markeder, hvor der er efterspørgsel og købekraft.

For at modvirke flaskehalse er det derfor vigtigt, at myndighederne har tilstrækkelig kapacitet ude på markederne og hjemme i Danmark til at understøtte virksomhedernes adgang til eksport.

Danske fødevarer står i dag stærkt på mange markeder, men der er potentiale for mere eksport. Regeringen understøtter den fortsatte udvikling bl.a. ved at gennemføre officielle erhvervsfremstød, erhvervsdelegationer og messedeltagelse i tæt samarbejde med fødevareklyngens aktører. Dertil kommer ambassadernes løbende økonomiske diplomatiske arbejde og målrettede eksportfremmearbejde på markederne, som understøtter fødevareeksporten.

Fødevareklyngens styrkepositioner

Fødevarekvalitet og -sikkerhed, sundhed, bæredygtighed, økologi, ingredienser, innovative teknologier, gastronomi samt offentlig-privat samarbejde.

Kilde: Food Nation.

Indsatser

- Regeringen har styrket Fødevareministeriets kapacitet til at fastholde og forhandle markedsadgang for dansk fødevareeksport med 19,8 mio. kr. i perioden 2021-23.
- Regeringen vil fortsat indgå og styrke samarbejdsaftaler med strategisk udvalgte samarbejdslande med henblik på at åbne markeder og udbrede viden om grønne løsninger.
- Regeringen har ligeledes styrket tilstedeværelsen på prioriterede eksportmarkeder med to nye statskonsulenter i MENA-regionen og Indonesien, to nye sektoreksperter i Indien og Polen samt en lokalansat i MENA-regionen.
- Regeringen styrker mulighederne for finansiering af indkommende delegationer til bl.a. landbrugs- og fødevaresektoren frem mod 2023.
- Regeringen styrker i 2022 og 2023 eksportfremmeindsatsen for virksomheder, hvis eksport har været negativt påvirket af Brexit, med erhvervsfremstød og indkomne delegationer samt øger rådgivningskapaciteten med nye handelsrådgivere på flere repræsentationer for at omdirigere og styrke eksporten til andre markeder.
- Regeringen etablerer et partnerskabsinitiativ sammen med erhvervet, der har til formål at styrke afsætningen af fødevarer med bæredygtige egenskaber i Kina og Japan.
- Med henblik på at lette den administrative proces for eksportørerne og højne sporbarhed og dokumentsikkerhed er Danmark i gang med at implementere elektroniske plante- og fødevaresundhedscertifikater.

Eksport af teknologier og løsninger til den grønne omstilling

Case: Eksportmuligheder for bæredygtig mælkeproduktion og svineproduktion i USA

Det amerikanske marked rummer store potentialer for danske virksomheder, der leverer teknologier og løsninger, der bidrager til en grøn omstilling af landbrugsproduktionen. Regeringens handlingsplan for 'Styrket grøn eksport til USA' sætter bl.a. fokus på bæredygtig mælkeproduktion og svineproduktion. Via bl.a. feasibility studier, forskningssamarbejder, erhvervsfremstød og ministerdeltagelse åbner lokale medarbejdere døre, udvikler netværk og identificerer relevante samarbejdspartnere, og der skabes eksportmuligheder for danske virksomheder med konkrete ordrer til følge. Eksempelvis kan danske løsninger som inden for f.eks. foderoptimering, genetik og innovativt udstyr bidrage til en grøn omstilling af mælkeproduktionen i Californien.

Den danske fødevareklynge består af en lang række virksomheder, der udvikler og leverer maskiner, teknologier og løsninger, som bidrager til bæredygtige landbrugs- og fødevareproduktioner globalt. Inden for fødevareprocesindustrien sikrer danske virksomheder en høj fødevarekvalitet og -sikkerhed samt ressourceeffektive processer med løsninger til mejerier, slagterier og forarbejdningsled. Ligeså bidrager fødevareklyngens virksomheder med løsninger og teknologier til landbrug og akvakultur, som f.eks. genetik, staldsystemer, korn- og foderhåndtering, anvendelse af gødning og restprodukter, præcisionsjordbrug og vertical farming samt udstyr til akvakultur.

I en verden hvor ustabile forsyningskæder og generel usikkerhed medfører, at stadigt flere lande har som erklæret mål at øge den nationale selvforsyning af fødevarer, er der store potentialer for danske leverandører af moderne, ressourceeffektive produktionsløsninger. Det bidrager samtidigt til, at fødevarer kan produceres lokalt på markederne med høj fødevarekvalitet og -sikkerhed samt mange steder med et lavere klima- og miljøaftryk.

For mange virksomheder, der eksporterer løsninger og teknologier, kan det være en udfordring at identificere relevante markeder, finde de rette lokale samarbejdspartnere og få fodfæste på eksportmarkederne. Der er derfor behov for lokal tilstedeværelse og ekspertise på de danske repræsentationer rundt om i verden, som kan understøtte virksomhedernes eksport. Via langsigtede, strategiske indsatser skaber regeringen, i partnerskab med erhvervet, stærke platforme og lokale netværk, der kan bidrage til at skabe muligheder for virksomhedernes internationalisering og derved øge eksporten bl.a. gennem strategiske alliancer. Det muliggør, at virksomhederne kan etablere kontakt til relevante samarbejdspartnere, potentielle kunder, myndigheder og videninstitutioner for at navigere og blive klogere på det pågældende marked og de konkrete eksportmuligheder.

I forlængelse af den politiske aftale om grøn omstilling af landbruget fra 4. oktober 2021 ønsker regeringen at understøtte samarbejder, hvor danske styrkepositioner kan komme i spil. Her kan der bl.a. samarbejdes med forskningsinstitutioner og internationale fonde om udvikling og eksport af grønne teknologier og løsninger, der kan bidrage til globalt at fremme bæredygtig fødevare- og landbrugsproduktion.

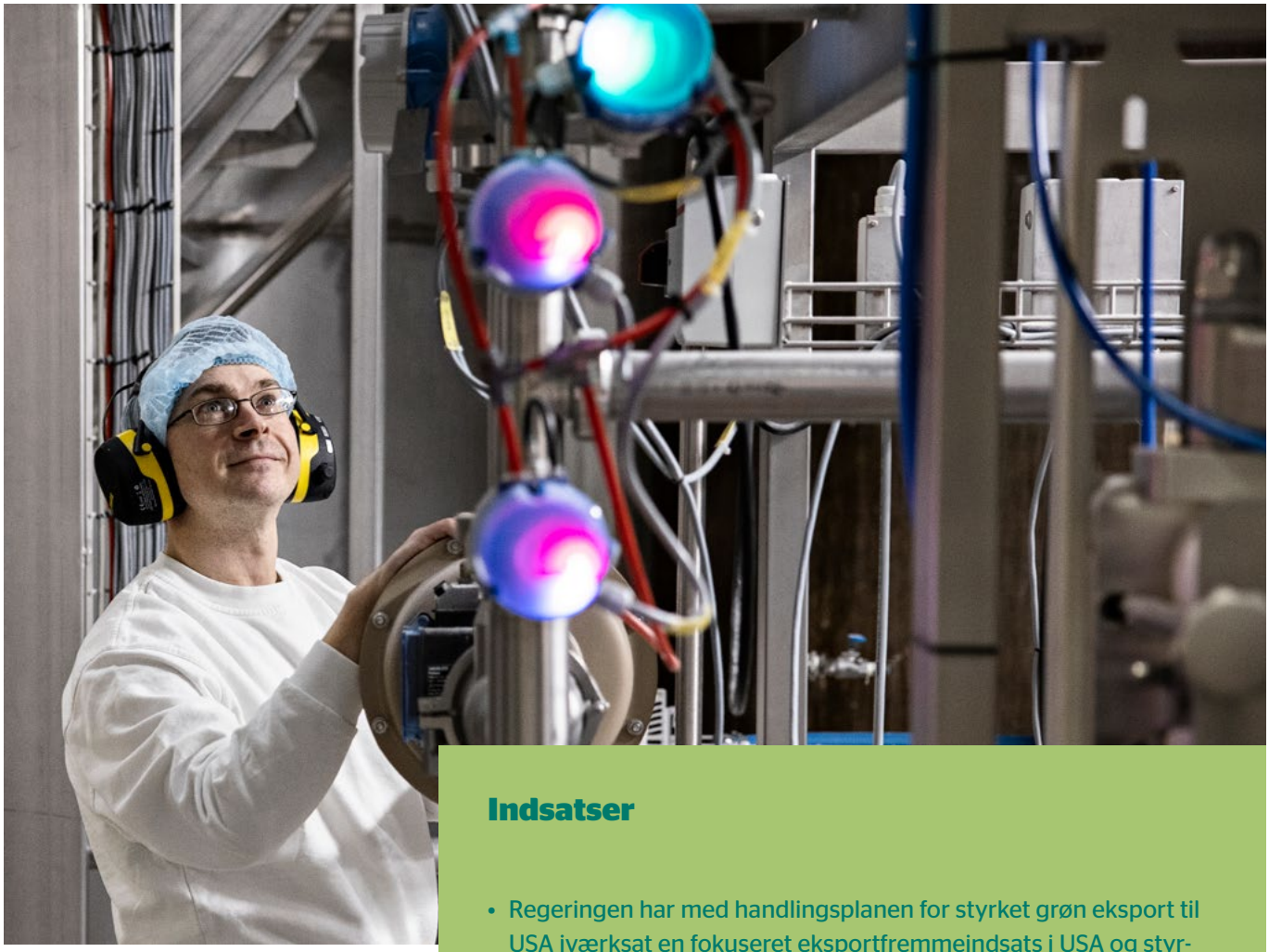

Indsatser

- Regeringen har med handlingsplanen for styrket grøn eksport til USA iværksat en fokuseret eksportfremmeindsats i USA og styrket med to lokalansatte til opbygning af alliancer på bæredygtig mælkeproduktion og ressourceeffektiv svineproduktion.
- Regeringen har iværksat en målrettet eksportfremmeindsats ifm. EU's genopretningsfond med udsendelse af førnævnte sektorekspert i Polen samt nye lokalansatte i hhv. Tjekkiet og Italien, som, i tæt partnerskab med den danske fødevareklynge, skal bidrage til at positionere danske løsninger på fødevareområdet på udvalgte markeder i EU, bl.a. med en indsats inden for udstyr og løsninger til Central- og Østeuropa samt Sydeuropa.
- Regeringen vil etablere tre til fem samarbejder med prioriterede partnerlande, som skal bidrage til udviklingen af innovative løsninger til den grønne omstilling og derved bringe danske løsninger og styrkepositioner i spil. Partnerskaberne etableres med tæt inddragelse af erhvervet, videninstitutioner m.fl.
- Regeringen styrker eksportfremmeindsatsen af danske systemer og teknologier på udvalgte markeder, bl.a. gennem udsendelse af førnævnte sektorekspert til Indien samt en samarbejdsaftale om bidrag til oprettelse af et Dairy Center of Excellence i Indien.
- Regeringen vil øge involveringen af specialister med teknisk ekspertise fra danske videninstitutioner, universiteter og organisationer til at dele viden om værdien af danske løsninger i eksportfremmeaktiviteter og derved skabe nye muligheder for fødevareklyngens virksomheder.

Figur 3: De 10 største markeder for eksport af teknologier og løsninger til den grønne omstilling i 2021

Land	Kr.
Sverige	1.688.238.520
Tyskland	1.343.440.150
USA	1.318.120.175
Norge	846.349.416
Frankrig og Monaco	816.888.363
Kina	686.978.477
Litauen	553.058.519
Storbritannien	507.745.273
Nederlandene	496.573.517
Polen	386.547.586

Eksport af økologi, biosolutions og plantebaserede fødevarer

Case: Tæt offentlig-privat samarbejde omkring plantebaserede fødevarer samt ingredienser og biosolutions

For at styrke eksporten af plantebaserede fødevarer samt ingredienser og biosolutions er der sammen med erhvervet blevet nedsat to task forces. Disse leverer konkrete anbefalinger til, hvordan eksporten kan styrkes, ligesom de er ansvarlige for implementering og opfølgning. Anbefalingerne omhandler bl.a. et større behov for markedsviden, brandingindsatser og konkrete markedsaktiviteter. Sammen med erhvervet er implementeringen i gang, f.eks. med et partnerskabsinitiativ i Tyskland og Benelux-landene omkring plantebaserede fødevarer, der skal positionere Danmark som foregangsland på området og forberede en række virksomheder til konkret eksport.

Den danske fødevareklynges er godt positioneret til at bidrage til den grønne omstilling globalt. Det gælder i høj grad gennem de start-ups og innovative virksomheder, der bl.a. udvikler biobaserede løsninger, fødevare- og foderingredienser, enzymer, plantebaserede fødevarer, funktionelle bakterier og økologi. Plantebaserede fødevarer og proteiner er et vækstområde, hvor nye eksportmuligheder kan etableres, og hvor ambitioner om vækst og grøn omstilling i høj grad går hånd i hånd. I de senere år har klyngen udviklet nye innovative plantebaserede produkter som supplement og alternativer til animalske fødevarer. Potentialet er stort, og eksporten er særlig vigtig, da den kan stimulere den nationale produktion og forbrug. Derfor etablerer regeringen Fonden for Plantebaserede Fødevarer, der kan støtte eksportfremme, ligesom der udarbejdes en handlingsplan for produktion af plantebaserede fødevarer.

Økologi er en vigtig brik i den grønne omstilling af fødevareproduktionen. Det statslige Ø-mærke, offentlig-private samarbejder, vedvarende politisk bevågenhed og et fokus på økologisk

Figur 4: Fødevareklyngens eksport af økologi og tilsætningsstoffer, løbende priser

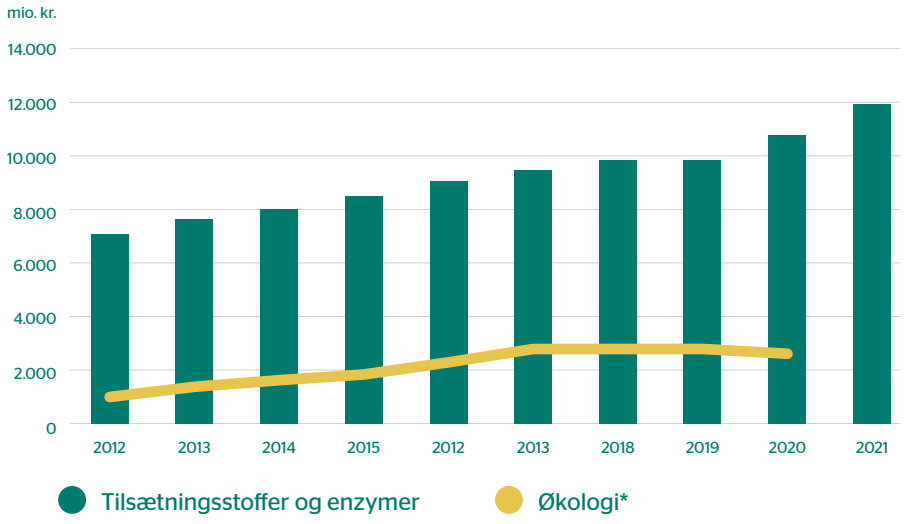

*Eksporttal for økologi i 2021 udkommer efter udgivelsen af denne handlingsplan.
Kilde: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri på baggrund af Danmarks Statistik, KN8Y.

produktion og forbrug er blandt de faktorer, der har gjort Danmark til verdensmester i økologi. Eksport udgør også her et vigtigt element og kan medvirke til at drive omstillingen til økologisk produktion. Regeringen har derfor en ambition om bl.a. at fordoble den økologiske eksport inden 2030.

Biobaserede løsninger og biosolutions inden for landbrug og fødevareproduktionen dækker alt fra teknologier og løsninger som fermentering, bioraffinering og andre mikrobiologiske processer til optimering af foder, biobaseret afgrødebeskyttelse og fødevareingredienser. Området er en del af løsningen på en række af de globale udfordringer, verden står overfor og rummer store klima- og miljømæssige potentialer, hvor eksportpotentialet på sigt vurderes at være markant. Løsningerne medvirker bl.a. til at forlænge holdbarheden af fødevarer og derved reducere madspild og øge ressourceeffektiviteten og forsyningssikkerheden. Virksomheder og produkter på området er ofte kendetegnet ved at være højteknologiske, forskningsbaserede med høj grad af internationalisering.

Virksomhederne og videninstitutioner oplever ofte regulatoriske barrierer, som hæmmer innovation og udvikling af løsninger og produkter samt eksport. Der er derfor behov for langvarige partnerskaber mellem myndigheder, videninstitutioner og erhvervet om en række eksportfremmeaktiviteter for at realisere potentialet.

Forskning og innovation er med til at sikre, at danske styrkepositioner også er konkurrencedygtige i fremtiden. Innovation Centre Denmark (ICDK) etablerer samarbejder med og indhenter viden fra verdens førende innovationsøkosystemer til gavn for danske virksomheder, forsknings- og videninstitutioner. F.eks. inden for biosolutions i Nordamerika og alternative proteiner og grønne løsninger i Tel Aviv. Invest in Denmark arbejder med at tiltrække, fastholde og udvikle udenlandske investeringer, som bidrager til at skabe arbejdspladser, kompetencer og erhvervsudvikling i Danmark inden for de biobaserede løsninger.

Indsatser

- Regeringen vil via The Trade Councils eksportprogrammer understøtte virksomheders internationalisering og skabe opmærksomhed for SMV'er inden for bl.a. plantebaserede fødevarer, økologi, biosolutions m.fl.
- Regeringen vil styrke indsatsen på biosolutionsområdet, bl.a. ved strategisk markedsudvikling og netværksopbygning, erhvervsfremstød, ekspertundersøgelser og etablering af netværk og alliancer på udvalgte markeder, bl.a. USA, Sydeuropa og Sydøstasien.
- For at understøtte regeringens ambition om en fordobling af økologieksporten i 2030 nedsættes en task force under Forum for Fødevareklyngens Eksport, som i tæt samspil med erhvervet skal komme med anbefalinger til en styrkelse af eksportfremmeindsatsen på økologiområdet. Task forcens anbefalinger forventes at indgå i en kommende økologistrategi.
- Regeringen vil understøtte produktionen og eksporten af plantebaserede fødevarer gennem Fonden for Plantebaserede Fødevarer og den kommende handlingsplan for plantebaserede fødevarer.
- Regeringen vil bidrage til at gøre etableringen af et erhvervsfyrtårn for biosolutions på Sjælland og øerne til et internationalt udstillingsvindue for biosolutions samt iværksætte en afdækning af regulatoriske barrierer for biosolutions.
- Fødevarestyrelsen vil i forlængelse af anbefalinger fra Forum for Fremtidens Ingredienser, styrke eksportindsatsen for ingredienser ved blandt andet at udarbejde nye ingrediensspecifikke eksportcertifikater.

Fødevare-klyngens små og mellemstore virksomheder

Små og mellemstore danske virksomheder (SMV'er) er en central del af fødevareklyngen og skaber på tværs af subsektorer både beskæftigelse og eksportindtægter. SMV'er har gennem mange år omstillet sig til nye krav til ressourceeffektivitet og udvikler nye innovative kvalitetsfødevarer, løsninger og teknologier med stort eksport-potentiale.

Mange af SMV'erne har det til fælles, at tid og ressourcer ofte er begrænsede. Uden f.eks. et større salgs- og marketing set up kan det være udfordrende at identificere og opsøge nye markeder samt orientere sig i kompliceret lokal regulering og lovgivning, når de skal etablere sig i på eksportmarkederne.

Udenrigsministeriet har via The Trade Council et særlig fokus på SMV'er. Med eksport- og stimulipakkerne har regeringen styrket indsatsen markant, herunder også for fødevareklyngens SMV'er, med bl.a. en forøgelse af både SMV- og fremstødsbevilling frem til og med 2023. Med udsendte og lokale fødevareeksportrådgivere, som besidder viden, kompetencer og netværk på repræsentationer rundt om i verden, kan danske SMV'er få målrettet rådgivning i forbindelse med opstart på nye marke-der. Derudover har The Trade Council en række målrettede SMV-programmer og -initiativer til virksomheder med forskellige grader af eksporterfaring og udfordringer. Det kan både være eksport-forberedende sparring, hvor virksomheder får rådgivning til, hvordan forretningsmodellen skal tilpasses til et udvalgt marked, og det kan være højt specialiseret rådgivning i forbindelse med markedsindtrængning herunder lovgivnings- og markedsmæssige udfordringer og muligheder. Rådgivningen foregår lokalt med rådgivere fra de pågældende markeder og i mange tilfælde internationaliseringsrådgivere, der er placeret tæt på virksomhederne i de tværkommunale erhvervshuse rundt om i Danmark.

Ofte kan internationalisering og eksport være forbundet med væsentlig økonomisk risiko, specielt når man bevæger sig væk fra velkendte nærmarkeder. Investeringer i forstudier, markedsanalyser og etableringsomkostninger kan være usikre, og i nogle tilfælde kan det være svært at opnå tilstrækkelig eksportfinansiering uden at have andre at dele den finansielle risiko med. For at hjælpe danske virksomheder, inklusiv SMV'erne, tættere på eksportordrer, er der en række offentlige finansieringsmuligheder, der kan hjælpe fødevareklyngens grønne løsninger og teknologier ud på eksport-markederne. Det gælder blandt andet finansiering gennem lån, garantier, eksportkautioner og risikovillig kapital til skalering på de globale eksport-markeder.

Case: The Trade Council hjælper robotvirksomhed med eksport til nærmarkederne

For mange SMV'er går den første eksportordre oftest til nærmarkederne i Skandinavien og Europa. Her kan lokale medarbejdere fra The Trade Council hjælpe med rådgivning, f.eks. tilpasning af produkter og løsninger til lokale vilkår, identifikation af samarbejdspartnere og praktiske faktorer ved opstart på et marked. Eksempelvis har The Trade Council assisteret Farmdroid. Farmdroid producerer selvkørende robotter, der er drevet af solceller, og som kan så og luge specialafgrøder med stor præcision. The Trade Council har siden starten i 2020 indgået i et tæt samarbejde med at udarbejde strategiske Go-to-market planer samt overvejelser om markedsvalg og prioritering. I praksis via tæt sparring omkring europæiske markeder som Italien, Frankrig og Spanien. Næste skridt er ekspansion på oversøiske markeder, bl.a. det amerikanske marked, hvor The Trade Council i dag bistår Farmdroid.

Indsatser

- Regeringen har i perioden 2021-23 reduceret The Trade Councils timesats for eksportrådgivning bl.a. med henblik på at styrke eksportrådgivningen for SMV'erne.
- Regeringen vil, som følge af en øget SMV-bevilling, styrke SMV-programmerne og understøtte virksomhedernes internationalisering i samarbejde med de tværkommunale erhvervshuse.
- Regeringen styrker, som følge af øget fremstødsbevilling og Brexit-reserven i 2022-23, finansieringen af fødevarerelaterede erhvervsfremstød med SMV-deltagelse samt indkomne delegationer fra offentlige myndigheder. Der etableres desuden en ordning for særlige Verdensmålsfremstød, der gør det muligt at understøtte nye typer partnerskaber med fokus på bæredygtighed.
- Regeringen iværksætter i 2023 initiativet SDG Business Accelerator, som styrker danske SMV'ers værdikæde, robusthed og eksportmuligheder med udgangspunkt i FN's Verdensmål.
- Regeringen vil, i samarbejde med EKF, understøtte SMV'erne ved bl.a. at udbyde finansiering i form af lån, garantier og eksportkautioner til købere af lån og garantier til købere af dansk udstyr samt eksportkautioner til SMV'erne samt Green Accelerator Faciliteten, der understøtter SMV'ers forstudier, analyser og projektmodning på markederne.
- Regeringen vil styrke samarbejdet med Nordic Project Fund (NOPEF) og Nordic Environment Finance Corporation (NEFCO)[9] omkring finansiering af eksport og internationalisering for SMV'er via risikovillig kapital til forstudier, etablering, investeringer og salg af grønne løsninger og teknologier til udvalgte markeder.

Udviklings- og myndigheds-samarbejde understøtter positioneringen af fødevareklyngen

Danmarks markante myndighedsengagement og samarbejde internationalt understøtter ambitionen om fortsat at positionere Danmark og den danske fødevareklynge som et internationalt foregangsland og bidrager til en sammenhængende tilgang på tværs af erhvervsfremme, eksportfremme, klimaindsatser og udviklingssamarbejde.

Danmark indgår i bilaterale samarbejder med en række udvalgte lande, herunder myndighedssamarbejder finansieret af udviklingsbistanden. Udviklingsarbejdet har til formål at reducere fattigdom og ulighed samt at fremme den grønne omstilling og udvikling – altid med afsæt i modtagerlandets behov. På landbrugs- og fødevareområdet sker det bl.a. gennem udbredelse af danske løsninger, styrkepositioner og spidskompetencer som eksempelvis reduktion af fødevaretab og madspild samt fødevaresikkerhed.

Myndighedssamarbejdet styrker relationerne til myndigheder og organisationer lokalt, opbygger tætte partnerskaber mellem offentlige og private aktører, faciliterer netværk og sikrer på sigt også markedsadgang for danske virksomheder på mere umodne markeder.

På fødevareområdet har Danmark seks såkaldte sektorsamarbejdsprojekter med en række udvalgte lande, bl.a. med Indonesien, hvor der er fokus på at understøtte den lokale, økologiske mælkeproduktion og med Mexico med fokus på fødevaresikkerhed på tværs af værdikæden for svineproduktion og forarbejdning. Danmark indgår desuden i grønne strategiske partnerskaber og samarbejder med lande, der af eksempelvis geopolitiske, klimadiplomatiske eller eksporthensyn anses som centrale samarbejdspartnere, og hvor Udenrigsministeriet og Fødevareministeriet understøtter indfrielsen af aftalernes kommercielle potentiale for dansk erhvervsliv.

Indsatser

- Regeringen vil styrke det bilaterale myndighedssamarbejde finansieret af udviklingsbistanden med en udvidelse med nye sektorsamarbejdsprojekter (SSC) og udsendelse af flere sektorrådgivere i de kommende år.
- Regeringen vil fremme øget kommerciel værdi af de udviklingspolitiske samarbejder under MYNSAM 2.0, der omhandler bæredygtighedsinitiativer inden for fødevareklyngen.

Branding af fødevareklyngen – Food Nation

FOOD NATION
Solutions of tomorrow
By Denmark

Når danske virksomheder inden for fødevareklyngen agerer på eksportmarkederne, er det i stærk konkurrence med andre anerkendte fødevare- og landbrugsnationer. For fødevareklyngens virksomheder, store som små, er det en udfordring at skulle konkurrere med stærke nationale brands. Det er derfor afgørende, at virksomhederne kan trække på fødevareklynges styrkepositioner, så som fødevaresikkerhed, kvalitet og ressourceeffektivitet, bæredygtighed samt et stærkt fælles offentlig-privat samarbejde.

Styrkelse af det internationale kendskab til Danmark som en ledende fødevarenation er en fælles offentlig-privat opgave. Food Nation er etableret af tre ministerier i partnerskab med ledende private organisationer og virksomheder som en samlende og fælles branding- og marketingplatform for hele landbrugs- og fødevareklyngen. Ved at styrke og samle fortællingen om den danske fødevareklynges styrkepositioner internationalt er Food Nation med til at styrke den danske fødevareeksport, og Food Nation er et godt eksempel på, at det offentligt-private partnerskab fungerer, når der arbejdes sammen mod et fælles mål om at få positioneret fødevareklyngen solidt internationalt.

Regeringen forlængede i 2021 Food Nations bevilling til og med 2024, således at der også fremadrettet er midler til at sikre en professionel, udadvendt og proaktiv brandingindsats af den danske fødevareklynge via et offentlig-privat partnerskab.

Indsatser

- Regeringen har med finanslovsaftalen for 2021 forlænget det offentlige tilskud til Food Nation, så det offentlig-private partnerskab også i fremtiden kan arbejde med fortællingen om den danske fødevareklynge og dermed understøtte den danske fødevareeksport.
- Som udmøntning af Brexit-reserven gives der et markant løft på 6 mio. kr. til en række målrettede brandingindsatser, herunder for fiskerierhvervet, som skal understøtte eksportmulighederne gennem øget opmærksomhed om danske styrkepositioner og synliggørelse af produkter og løsninger, der bidrager til global grøn omstilling og bæredygtig udvikling.
- Food Nation understøtter koblingen af den politiske deltagelse i kommercielle indsatser ved internationale aktiviteter med henblik på at synliggøre løsninger inden for klimavenlig og bæredygtig fødevareproduktion.
- Fødevareklyngens styrkepositioner positioneres aktivt via Food Nation i forbindelse med relevante officielle besøg og større erhvervsfremstød, indkomne delegationer, ved messer, konferencer samt øvrige synliggørende og eksportrelaterede aktiviteter.

Fælles opfølgning og koordination

Med denne handlingsplan for fødevareklyngens eksport etableres en styrket ramme for partnerskabet mellem myndigheder og erhvervet. Opfølgning og implementering sker i dette partnerskab mellem Fødevareministeriet, Udenrigsministeriet og erhvervet i regi af Forum for Fødevareklyngens Eksport.

I forummet inviteres fødevareklyngens interessenter til, i partnerskab med Fødevareministeriet og Udenrigsministeriet, at drøfte konkrete initiativer, ressourceanvendelse og pejlemærker mv. med henblik på løbende at styrke fødevareklyngens eksport. Forummet er et partnerskab, der i fællesskab påtager sig ansvaret for indsatser og koordination, som skal fremme fødevareklyngens eksport bredt. Her kan partnerskabet i fællesskab løfte ansvaret for opgaver, som erhverv eller myndigheder ikke kan løfte alene.

Med handlingsplanen er der etableret en ramme for eksportfremmeindsatsen, som skal fungere i globale strukturer og markeder, der til stadighed viser sig mere uforudsigelige og komplekse. Kriser er blevet et grundlæggende vilkår for danske eksportvirksomheder. Samarbejdet mellem virksomheder, erhvervsorganisationer, videninstitutioner, erhvervshuse og -fyrtårne, myndigheder og andre aktører er derfor centrale for at kunne lykkes med at styrke eksporten yderligere globalt. Fælles koordinerede indsatser skal bidrage til en styrket positionering af den danske fødevareklynge internationalt. Det er regeringens ambition, at klyngen gennem sine styrkepositioner bidrager til en grøn omstilling globalt med gode arbejdstagerrettigheder og -vilkår.

Forummet skal desuden evaluere de implementerede tiltag og erfaringer og komme med anbefalinger til eksportfremmeindsatsen efter 2023. Anbefalingerne forventes formuleret i starten af 2023.

Indsatser

- Udenrigsministeriet vil i 2022-23 igangsætte 2-4 partnerskabsinitiativer med relevante medlemmer af forummet og danske repræsentationer, der skal skabe eksport og internationalisering for danske fødevirksomheder og styrke eksporten for fødevareklyngen.
- Regeringen lancerer, i samarbejde med Food Nation og Forum for Fødevareklyngens Eksport, en årlig eksportdag, hvor fødevareklyngens virksomheder kan drøfte eksportfremmende indsatser og aktuelle udfordringer for eksport med myndigheder og repræsentanter fra markederne.
- Regeringen vil via Forum for Fødevareklyngens Eksport styrke den fælles koordination og prioritering af ministerrejser og højniveaubesøg med henblik på at skabe større synergi ved erhvervsfremstød.
- Forum for fødevareklyngens eksport vil med udgangspunkt i en evaluering af handlingsplanens igangsatte indsatser og initiativer, og med afsæt i forventningerne til markedssituationen på mellemlang sigt, komme med anbefalinger til regeringens eksportfremmeindsats for fødevareområdet efter 2023.

Fodnoter

1. IPCC, emissions from Agriculture, Forestry and Other Land Uses (AFOLU), https://report.ipcc.ch/ar6wg3/pdf/IPCC_AR6_WGIII_FinalDraft_Chapter02.pdf
2. Growing at a slower pace, world population is expected to reach 9.7 billion in 2050 and could peak at nearly 11 billion around 2100 | UN DESA | United Nations Department of Economic and Social Affairs
3. Fødevareklyngens bidrag til den danske økonomi, IFRO 2018, https://static-curis.ku.dk/portal/files/209458295/IFRO_Udredning_2018_18.pdf
4. Growing at a slower pace, world population is expected to reach 9.7 billion in 2050 and could peak at nearly 11 billion around 2100 | UN DESA | United Nations Department of Economic and Social Affairs
5. Global Wealth Has Grown, But at the Expense of Future Prosperity: World Bank
6. IPCC, emissions from Agriculture, Forestry and Other Land Uses (AFOLU), https://report.ipcc.ch/ar6wg3/pdf/IPCC_AR6_WGIII_FinalDraft_Chapter02.pdf
7. comparing-life-cycle-greenhouse-gas-emissions-dairy-pork-systems.pdf (wri.org)
8. https://lf.dk/viden-om/klima
9. Nordic Project Fund (NOPEF) & Nordic Environment Finance Corporation (NEFCO)

Fotokreditering

Forside: Food Nation

Side 3: Fødevarestyrelsen

Side 9: Unsplash

Side 10: Fødevarestyrelsen

Side 12: State of Green

Side 15: Colourbox

Side 16: Unsplash

Side 17: Food Nation

Side 21: Colourbox

Side 23: Food Nation

Side 25: Food Nation

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
https://um.dk/

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Slotsholmsgade 12
1216 København K
https://fvm.dk/